

POLITICKÉ STRANY A JEJICH VZTAH K EU (EVS192)

Mgr. Pavlína Janebová, e- mail: janebova@mail.muni.cz

Mgr. Magda Komínková, e- mail: 363737@mail.muni.cz

OBSAH PŘEDNÁŠKY – POZITIVNÍ PŘÍSTUPY POLITICKÝCH STRAN K EU

- Vymezování stran k integraci – motivace
- Dimenze zkoumání pozic politických stran
- Pravo-levá osa vs. „nové politiky“
- Dynamika vztahů mezi vládou a opozicí
- Změny charakteru

10. října 2016

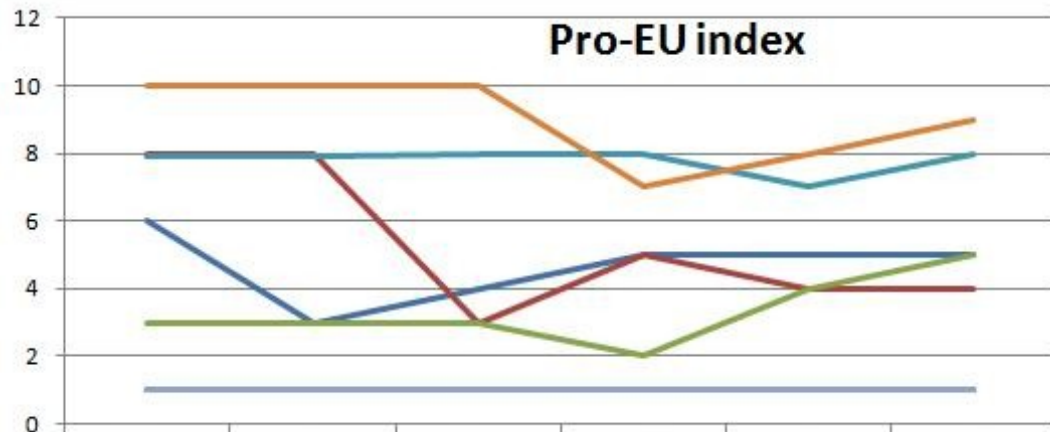
JAK SE STRANY K INTEGRACI VYMEZUJÍ?

- Pozice politické strany k jakémukoli tématu může být motivována buď ideologií nebo strategií
- Strategie – jaká pozice přinese volební zisky?
- Pozice v systému – vláda X opozice
- Pozice na spektru – střed X okraje
- Změna charakteru integračního projektu

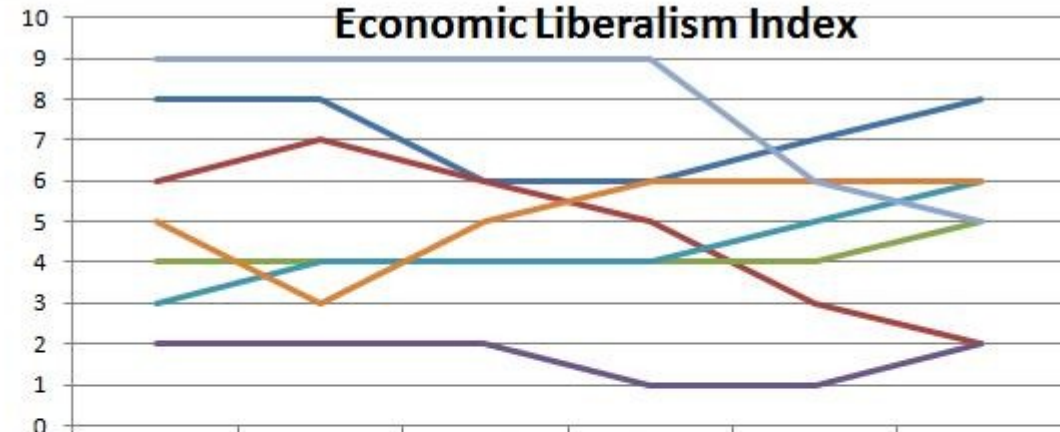
EVROPSKÉ STRANICKÉ RODINY A JEJICH VZTAH K EU (MARKS 2002)

Ideologická rodina	Ekonomická integrace	Politická integrace	Celkový postoj k integraci
Extrémní levice/komunisté	Silně proti	Mírně proti	Silně proti
Zelení	Mírně proti	Mix	Mírně proti
Sociální demokraté	Mírně pro	Silně pro	Středně až silně pro
Liberálové	Silně pro	Silně pro	Silně pro
Křesťanští demokraté	Silně pro	Silně pro	Silně pro
Konzervativci	Silně pro	Silně proti	Mírně pro
Extrémní pravice	Mírně proti	Silně proti	Silně proti

PŘÍKLAD VELKÉ BRITÁNIE (2013)

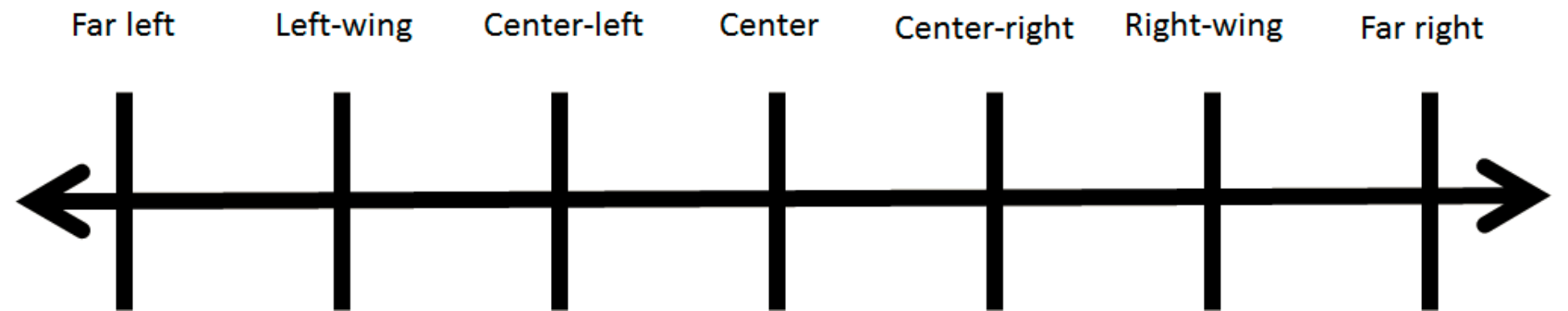
	1997	2002	2007	2012	2017	2022
Conservative	6	3	4	5	5	5
Labour	8	8	3	5	4	4
Green	3	3	3	2	4	5
BNP	1	1	1	1	1	1
SNP	7.9	7.9	8	8	7	8
Lib-Dem	10	10	10	7	8	9
UKIP	1	1	1	1	1	1

	1997	2002	2007	2012	2017	2022
Conservative	8	8	6	6	7	8
Labour	6	7	6	5	3	2
Green	4	4	4	4	4	5
BNP	2	2	2	1	1	2
SNP	3	4	4	4	5	6
Lib-Dem	5	3	5	6	6	6
UKIP	9	9	9	9	6	5

PŘÍKLADY?

- Extrémní levice/komunisté
- Zelení
- Sociální demokraté
- Liberálové
- Křesťanští demokraté
- Konzervativci
- Extrémní pravice

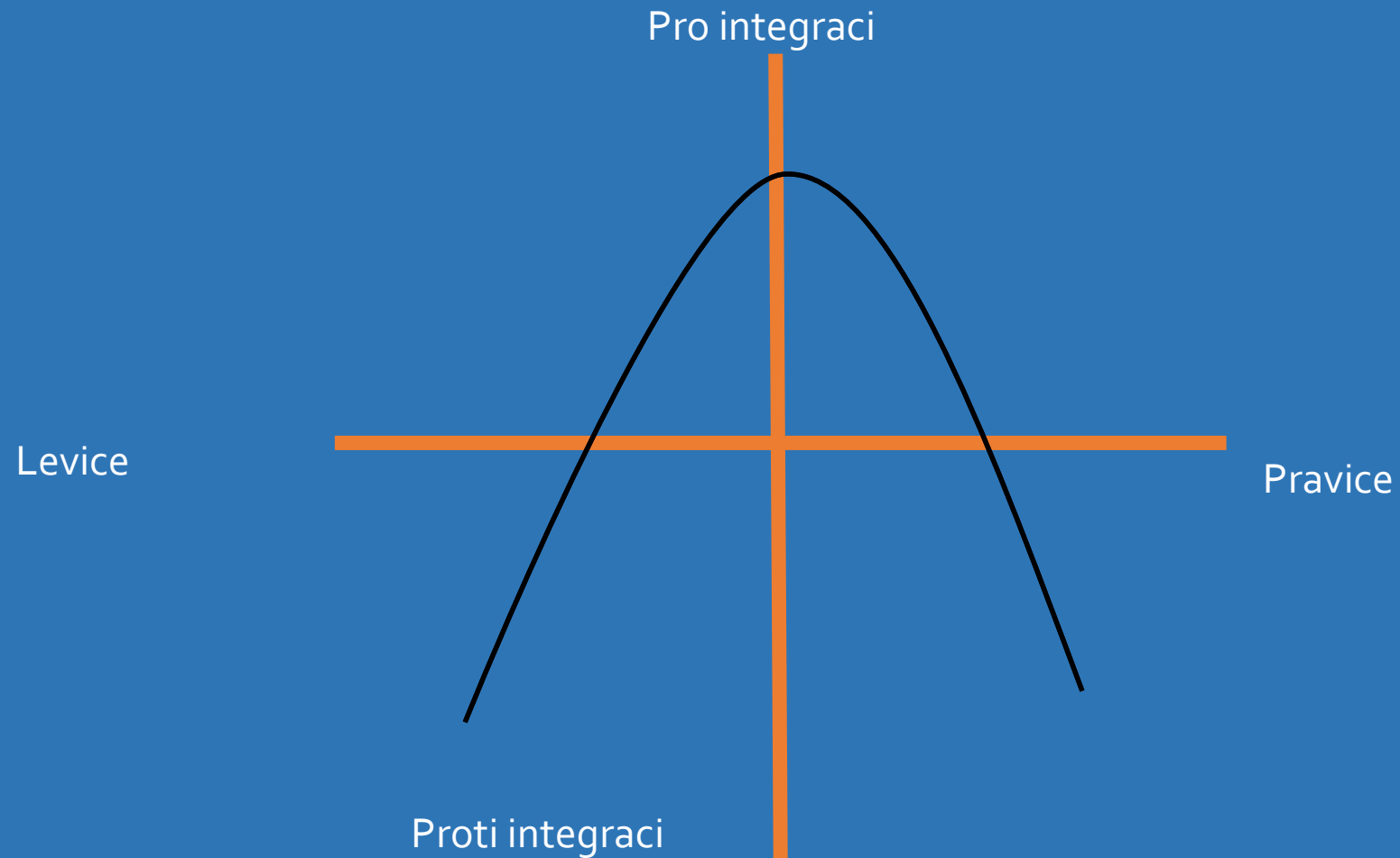

DIMENZE ZKOUMÁNÍ POZIC POLITICKÝCH STRAN

- Hix, Lord (a další, např. van der Eijk a Franklin, Marks, Wilson a Ray...) – zařazování stran na dvě osy – levice X pravice; integrace X suverenity → došli k závěru, že osy jsou kolmé a strany na ně umístěné tvoří „obrácené U“
- Problémy s metodou?
 - Názory odborníků → tautologie
 - konceptualizace
- Štěpení ve stranách
- Tři bloky – levice a pravý střed, které jsou koherentní na levo-pravém kontinuu; pro-evropské strany, koherentní na ose „suverenity X integrace“ – napříč předchozími dvěma bloky
- Vliv východního rozšíření?

OBRÁCENÁ „U“ KŘIVKA

DIMENZE NOVÉ POLITIKY

- Hooghe, Marks, Wilson
 - Zkoumají
 1. pravo-levou dimenzi
 - ekonomické aspekty integrace
 2. dimenzi tzv. „nové politiky“ (GAL-TAN)
 - politický aspekt integrace)
 - Strany na koncích spektra – spíše euroskeptické pozice; strany ve středu spíše proevropské postoje, přičemž roli hraje právě **zejména dimenze „nové politiky“**, tj. témat, která nelze pojmout primárně ekonomicky (azyl, životní prostředí, kulturní rozměr globalizace apod.)
- TAN strany jsou většinou ohledně témat spojených s EU „hlasitější“, než GAL strany. Důvod?

VYSVĚTLENÍ

1) STRATEGIE

- Manipulace tématu evropské integrace tak, aby straně napomohlo k naplnění cíle. Cíl je v případě stran na koncích spektra restrukturační politické soutěže.
- Populismus?
- Mainstreamovým stranám vyhovuje status quo.

2) IDEOLOGIE

- byly to mainstreamové strany, které stály u vytváření původního integračního projektu v 50. letech minulého století, a tomu odpovídá jeho obecné nastavení

VYSVĚTLENÍ II

- Netjes, Binnema:

Artikulace tématu stranami na okraji spektra může způsobit snahu mainstreamových stran se (také) jasně vymezit a získat politické body → může dojít k destabilizaci vládních koalic a konfliktů uvnitř stran.

- Otázka:
 - Jak dokážou strany na okraji spektra vzbudit pozornost elektorátu ohledně evropské integrace?

VLÁDA VS. OPOZICE V ČLENSKÝCH STÁTECH EU

- Crum
- Vláda členského státu vzhledem k institucionálnímu nastavení EU nese částečnou zodpovědnost za prosazovaná unijní opatření
- Může vést ke štěpení vládních (i opozičních) stran (srovnejte s Ladrechovým katalogem)
- Vládní strana a voliči – je třeba přizpůsobit rétoriku.
- Opozice – soutěžní vs. koluzní model
- Závěr: ideologie hraje větší roli, než pozice v rámci systému.

ZMĚNY CHARAKTERU ES/EU

- ES vznikla jako projekt postavený na ekonomickém sjednocení .
- Takovou povahu si zachovala i vzhledem k „euroskleróze“.
- V 80. a zejména 90. letech minulého století však došlo k posílení důrazu integračního projektu na politiky a oblasti nad rámec původních 4 svobod.
- Dobře to ilustruje např. vývoj pozic britských konzervativců a labouristů, resp. socialistické stranické rodiny.

ÚKOL

DIE GRÜNEN

ALTERNATIVE FÜR DEUTSCHLAND

MUT ZU DEUTSCHLAND – AfD WÄHLEN

**Die Schweiz ist für
Volksentscheide.
Wir auch.**

alternativ fuer.de

Alternative
für
Deutschland

MUT ZUM STAMMTISCH

**Auswanderung
braucht
gute Gründe**

Unser Blau ist das neue Braun!

Alternative
für
Deutschland

Dr. Frauke Petry
Sprecherin der AfD

Mut zur Wahrheit

**Wir sind nicht
das Welt-
sozialamt!**

**Deshalb am 25. Mai
AfD wählen!**

Alternative
für
Deutschland

www.afd-lsa.de